ལོའིཟླ ཚེས གལཆེའིགསརའགྱུརའདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་ཟླ་9ཚེས་14
ཉིན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།ཚེས་14ཉིན་ལྗོངས་ཏང་་་
ཨུད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཧྲུའུ་ཅི་གཞོན་པ་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཏང་་་་
ཙུའི་ཧྲུའུ་ཅི་ཏིང་ཡེ་ཤན་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པར་ཕེབས་་་་་་
ནས་དགོན་སྡེའི་བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་་
བརྟག་ཞིབ་གནང་ཞིང་།ཁོང་གིས་ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་་་་་
ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བདུན་་་་་་་
པའི་དགོངས་དོན་དང་།ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་་་་་་་་
ཅིན་ཕིང་གི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལ་གོ་བ་
གཏིང་ཟབ་ལོན་པ་དང་གསལ་པོ་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆབ་སྲིད་་་
ཀྱི་ལས་འགན་ཨང་དང་པོར་བརྩིས་ཏེ།དགོངས་དོན་གྱི་ངོ་་
བོར་གོ་བ་ཡག་པོ་ལོན་པ་དང་།དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་
པ། “སྤྱི་ཡོངས་གཉིས”བློ་རུ་འཆང་བ།ཆོས་ལུགས་ལས་་་་་
དོན་སྔར་བས་ཡག་པོ་སྒྲུབ་པ་བཅས་བྱས་ནས་ཆོས་ལུགས་དེ
“དོ་དམ་ཐུབ་པ”ནས“དོ་དམ་ཡག་པོ་ཐུབ་པའི”བར་་་་་་་་་་་་
འགྱུར་ལྡོག་འགྲོ་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་ཞེས་ནན་་་་་་་
བཤད་གནང་བ་རེད།
བརྟག་ཞིབ་གནང་རིང་ཏིང་ཡེ་ཤན་གྱིས་དགོན་སྡེ་དོ་་་་་
དམ་ཨུ་ལྷན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་དགེ་འདུན་པར་ལྗོངས་ཏང་
ཨུད་དང་ཧྲུའུ་ཅི་ཝུའུ་དབྱིང་ཅེའི་བྱམས་བརྩེའི་འཚམས་་་་་་་
འདྲི་བརྒྱུད་བསྒྲགས་གནང་བ་དང་འབྲེལ།བཞུགས་མོལ་་་་་
ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ནས་དགོན་སྡེ་དོ་དམ་ལ་ཤུགས་སྣོན་་་་་་
དང་དགོན་སྡེ་དོ་དམ་བྱེད་སྟངས་གསར་གཏོད་སོགས་ཀྱི་་་་་་
ལས་དོན་སྤེལ་ཚུལ་མཁྱེན་རྟོགས་གནང་བ་རེད།
ཏིང་ཡེ་ཤན་གྱིས།ཏང་གི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་་་་་་་་
གཞི་རྩའི་མཛད་ཕྱོགས་ནན་ཏན་ངང་ལག་ལེན་བསྟར་བ་་་་་་

དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅིས་བཏོན་གནང་བའི“ཕན་པ་་་་་་་་་་་་་་
ལྔར”དམིགས་ནས“ཁྲིད་སྟོན”ཐད་འབད་བརྩོན་བྱེད་པ།
བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་དང་་་
འཚམ་མཐུན་ཡོང་བར་ཁྲིད་སྟོན་ཧུར་ཐག་བྱེད་པ་བཅས་་་་་་
བྱས་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྲུང་གོ་ཅན་ལ་སྐུལ་འདེད་་
གཏོང་དགོས།ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་དོ་དམ་ལ་ཁྲིམས་ལྟར་་་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་།ཁྲིམས་ལྟར་དོ་དམ་དང་།
དམངས་གཙོས་དོ་དམ།སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་དོ་དམ།རང་གིས་་་
རང་ལ་དོ་དམ་བཅས་ཟུང་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་་
པ། ཡུན་རིང་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་་་་་་
སྤེལ་ཐབས་ལ་བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་སྡོམ་ཞིབ་་
ཕྲ་བྱེད་པ།དགོན་སྡེ་དོ་དམ་ལ་ཤུགས་སྣོན་དང་དོ་དམ་་་་་་་་
བྱེད་སྟངས་གསར་གཏོད་སྔར་བས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་་་
བཅས་བྱས་ནས་ཆོས་ལུགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཞི་མཐུན་བརྟན་་་་་་་
ལྷིང་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས།
“ལྟོ་གོས་ཀྱི་གནད་དོན”དང“བསམ་བློའི་གནད་་་་་་་་་་་་་་
དོན”དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཐག་གཅོད་ཡང་དག་བྱེད་པ་དང་།
ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་དཔུང་ཁག་གི་མར་ཁེ་
སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལྟ་བ་དང་།ཏང་གི་ཆོས་་་་་་་་་་་་
ལུགས་ལས་དོན་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་།མཛད་་་
ཕྱོགས།སྲིད་ཇུས།བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཤེས་བྱ་་་་་་་་་་་
བཅས་སློབ་སྦྱོང་དང་གསོ་སྦྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ།རྒྱ་་་་་
ཆེའི་གྲྭ་བཙུན་གྱི་ཁྲོད་དུ“ཚད་གཞི་བཞིར་བརྩི་སྲུང་གིས་་་་་་་
སྔོན་ཐོན་གྲྭ་བཙུན་ཧུར་ཐག་བྱེད་པའི”སློབ་གསོ་ལག་ལེན་་་་
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།མང་ཚོགས་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་་་་་་་་
འཐབ་རྩོད་ནང་ཞུགས་པར་སྐུལ་སློང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་བྱེད་པ་་་་་་་་་

བཅས་བྱས་ནས་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་་་
འདུས་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཟབ་ཏུ་གཏོང་་་་་
དགོས།རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས་ལས་རིགས་ཀྱི་མི་སྣ་དང་གྲྭ་་་་་་་་་
བཙུན་གྱིས་བཅའ་ཁྲིམས་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་སྒྲིག་ཁྲིམས་སྡོམ་་་་
ཁྲིམས་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་།རྒྱལ་ཁབ་ཐུན་
མོང་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ།སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་རིན་ཐང་ལྟ་བ་ལག་ལེན་བསྟར་
བ་དེ་དཔེ་ཆ་སློབ་སྦྱོང་དང་ནང་ཆོས་སྤེལ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་་་་
ཧྲིལ་པོ་ནས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་བཅས་བྱེད་དགོས་པ་མ་་་་་་་་་
ཟད། ད་དུང་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་ལའང་ཆོས་ལུགས་ལ་་་་་་
དཔྱོད་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་འཛིན་པ་དང་དེང་གི་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་
པའི་འཚོ་བ་ཡག་པོ་སྐྱེལ་བའི་སློབ་གསོ་ཁྲིད་སྟོན་མུ་མཐུད་་་་
བྱེད་དགོས་ཞེས་ནན་བཤད་གནང་བ་རེད།
ཚང་མས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅིའི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་་་་་
དགོངས་དོན་རྩ་བའི་གཞི་འཛིན་སར་བྱེད་པ་དང་།བློ་་་་་་་་་
གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་གཏིང་་་་
ཟབ་ཧུར་ཐག་བྱེད་པ།བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་དང་།འཕེལ་་
རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད།སྣོད་བཅུད་སྲུང་སྐྱོང་སོགས་ལ་བྱས་་་་་་
རྗེས་ཧུར་ཐག་འཇོག་པ་བཅས་བྱས་ཏེ།མཐུན་སྒྲིལ་དང་།
འབྱོར་ཕྱུགཤེས་དཔལ།ཞི་མཐུན།མཛེས་སྡུག་བཅས་་་་་་
ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་་་་་་་་་་
ལྗོངས་གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་འབུལ་འོས་པའི་་་་་་་
ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་ངེས་ཡིན་ཞེས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་་་་
ངང་བཤད་པ་རེད།
(སྤེན་ཚེས་བསྒྱུར།སྤེན་ཚེ་དང་ཚེ་ལྷས་ཞུས)

ཏིངཡེཤནགྱིསའབྲསསྤུངསདགོནཔརབརྟགཞིབགནངབའདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་ཟླ་་་
9ཚེས་14ཉིན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།ཚེས་
12ཉིན་གྱི་དགོང་མོ་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་་་་་
གཞོན་པ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཀྲུའུ་ཞི་་་་་་་
གཞོན་པ་ཀྲོང་ཡན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བོད་སྐོར་་་་་་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཕེབས་ནས་མཚན་མོའི་དཔལ་་་་་་
འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟག་ཞིབ་་་་་
གནང་བ་རེད།
ས་སྲོས་སུ་གློག་བཞུ་ཁྲ་ཆིལ་ལེར་སྤར་བ་དང་
བོད་སྐོར་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་་་་་
གི་མི་མང་ལ་མཛེས་རྒྱན་སྤྲས་པའི་རླངས་འཁོར་་་་
དང་། ཁྱད་ལྡན་འཁྲབ་སྟོན།མཛེས་སྡུག་རྣམ་་་་་
པར་བཀྲ་བའི་ཁྱད་ལྡན་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་་་་་་་་
དང་ལག་ཤེས་ཐོན་རྫས་བཅས་ལས་འགྲོ་འོང་་་་་་་་
བྱེད་མཁན་མང་ཚོགས་ཚོར་བརྗེད་པར་དཀའ་་་་་་
བའི་སྣང་བ་ཞིག་སྦྱིན།འཁྲུག་ཆ་དོད་པའི་རྣམ་་་་
པ་འདི་མཐོང་སྐབས་ཀྲོང་ཡན་གྱིས།མཚན་མོའི་
དཔལ་འབྱོར་ནི་གྲོང་ཁྱེར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གྲུབ་་་་་
ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་དང་།གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གསོན་་་་་་་་་་་
ཤུགས་འཕེལ་བ་དང་།འཛད་སྤྱོད་རིམ་སྤོར་ལ་་་་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།སྤུས་ཚད་ལེགས་པའི་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་་་་་་་་
ཐབས་ལམ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་རེད།ལྗོངས་་་་་་་་་
ཡོངས་ཀྱི་རིམ་ཁག་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་གྱིས་་་་་་་་་་་་
མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཚད་་་་་་་་་
མཐོའི་མཐོང་ཆེན་དང་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་རྒྱབ་
སྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་སྔར་བས་ཆེ་བ་དང་།མང་་
ཚོགས་དང་འབྲེལ་འདྲིས་སྔར་བས་ཟབ་པ།མི་་་་་
སྣ་སྔར་བས་མང་བ་བཅས་ཀྱི་མཚན་མོའི་དཔལ་་་་
འབྱོར་ཁུལ་བསྐྲུན་ནས་མཚན་མོའི་འཛད་སྤྱོད་་་་་་
བྱེད་ཁྱོན་མུ་མཐུད་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་འཛད་་་་་་་
སྤྱོད་འཕར་གཞི་གསར་པ་སྐྱེད་སྲིང་བྱེད་དགོས་་་་་
ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
བརྟག་ཞིབ་གནང་རིང་ཀྲོང་ཡན་གྱིས།
གཅིག་ནས་རྩེ་རིམ་ཇུས་འགོད་འཆར་གཞིར་་་་་་་་་
ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་ཚོང་ལས་ལྟེ་གནས་དང་།
ཡུལ་སྐོར་མཛེས་ལྗོངས་ཁུལ།ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་
ཁྲོམ་ཁུལ་དང་རིག་རྩལ་བྱེད་ནུས་ཁུལ་སོགས་་་་་་་་
གཙོ་གནད་ས་ཁོངས་ལ་དམིགས་ནས་ཚན་རིག་་་་་
དང་མཐུན་པའི་འཆར་འགོད་དང་།ལུགས་་་་་་་་་
མཐུན་ཇུས་འགོད།གནད་རྨང་གཞིར་བྱེད་པ།
གནད་སྦྲེལ་མཐུད་བྱེད་པ།ཡུག་འབྲེལ་བཟོ་བ་་་་་
བཅས་ཀྱི་བསམ་ཕྱོགས་ལྟར།བཀོད་པ་ལུགས་་་་་་
དང་མཐུན་པ་དང་། དོ་དམ་ཚད་དང་ལྡན་པ།
བྱེད་ནུས་འཐུས་ཚང་བཅས་ཀྱི་མཚན་མོའི་དཔལ་
འབྱོར་འདུས་ཁུལ་ཁག་ཅིག་གང་མགྱོགས་བསྐྲུན་་
དགོས།གཉིས་ནས་གཟིགས་སྐྱོང་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་་་་་་
རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་མཚན་མོའི་་་་་
དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་་་་་
ལ་གཞི་ཚུགས་པ་དང་རང་ལྗོངས་ཀྱི་དོན་དངོས་་་་
དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་གནད་དོན་ཕྱོགས་སྟོན་་་་་
དུ་འཛིན་པ་དང་དམིགས་འབེན་སྟོན་ཕྱོགས་སུ་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་།མཚན་མོའི་དཔལ་

འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་་་་་་་་་
གཟིགས་སྐྱོང་སྲིད་ཇུས་དང་བྱེད་ཐབས་སྣ་ཚོགས་
ཞིབ་འཇུག་དང་གཏན་འབེབས་བྱེད་པ།འཛད་་
སྤྱོད་ལ་སྐུལ་འདེད་ནུས་ལྡན་གཏོང་བ།ལས་་་་་་་་
ཞུགས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་དཔལ་་་་་
འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྒུལ་ཤུགས་གསར་པ་དང་་་་་
ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དོ་གནད་གསར་པ་་་་་་་་་་་་
ཆགས་པར་བྱེད་དགོས།གསུམ་ནས་སྤྱི་པའི་བདེ་
འཇགས་མ་ལག་བཙུགས་ཏེ་རྒྱུན་རྣམ་ཅན་གྱི་་་་་་་་
རིམས་ནད་སྔོན་འགོག་ཚོད་འཛིན་ལས་དོན་ལ་་་་་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་།རིགས་ཁག་གི་ཁྲོམ་་་་་་་
རའི་བྱེད་པོར་མཛུབ་ཁྲིད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་་་་་་་་་་་་
གཏོང་བ།མཉམ་དུ་སྔོན་འགོག་དང་མཉམ་དུ་་་་་
ཚོད་འཛིན་གྱི་བྱེད་ཐབས་དོན་འཁྱོལ་དམ་འཛིན་
ལེགས་པོ་བྱེད་པ།ཐོལ་བྱུང་དོན་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་་་་
སྔོན་འགོག་ནུས་ལྡན་བཅས་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་
རྩེད་མོ་སྐྱིད་པོ་དང་།ཉོ་སྒྲུབ་བློ་བདེ་བ།ཟ་་་་་་་་་
འཐུང་བློ་བདེ་བཅས་ཡོང་བར་འགན་ལེན་ཏན་་་་་
ཏིག་བྱེད་དགོས།བཞི་ནས་ས་ཁོངས་རིག་གནས་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོང་བ་བྱས་་་་་་་
ནས་རིག་གནས་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་་་་
པ་དང་ས་གནས་ཀྱི་མཚན་མོའི་འཚོ་བའི་རིག་་་་་་་
གནས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་ཁྱད་ཆོས་སྔོག་འདོན་ཧུར་་་་་་་་
ཐག་བྱས་ཏེ་རང་ལྗོངས་ཀྱི་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་་་
ལྡན་པའི་དམངས་སྲོལ་རིག་གནས་དང་།གླུ་་་་་་་་
གར་རིག་གནས།རྩལ་འགྲན་རིག་གནས་སོགས་་
མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས།ལྔ་་་་་་་་
ནས་སྔོན་ཐོན་གྱི་གནད་སྨིན་འཐུས་ཚང་གི་་་་་་་་་་་་
ཉམས་མྱོང་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཞིང་ཆེན
(རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དང་གྲོང་ཁྱེར)གཞན་དག་གི་་་་་་
མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་་
སྔོན་ཐོན་འདུ་ཤེས་དང་གནད་སྨིན་འཐུས་ཚང་་་་་
གི་ཉམས་མྱོང་སློབ་སྦྱོང་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ཡུལ་་་་
བབ་དང་བསྟུན་ནས“བཟའ་བཅའ་དང་།ཡུལ་་་

སྐོར།ཉོ་སྒྲུབ།རོལ་རྩེད།ལུས་རྩལ།འགྲེམས་་
སྟོན།འཁྲབ་སྟོན”སོགས་ཚུད་པའི་སྣ་མང་་་་་་་་་་་
མཚན་མོའི་འཛད་སྤྱོད་ཁྲོམ་ར་སྐྱེད་སྲིང་ཧུར་་་་་་་་
ཐག་བྱེད་དགོས།དྲུག་ནས་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་་་་་་
འོས་སྦྱོར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་མཚན་་་་་་་་
མོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་སྤེལ་བྱེད་སྒོ་ཇུས་་་་་་་་་་་་
འགོད་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་།མཚན་མོའི་་་་་་་་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྤུས་རྟགས་བཏོད་ནས་རང་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཀྱི་མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་ཟམ་མི་ཆད་་་་་
པར་འཁྲུག་ཆ་དོད་དུ་གཏོང་བ་དང་མང་ཚོགས་་་་
ཀྱི་འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་་་་་་་་
འཕེལ་བར་བྱེད་པ།ས་གནས་དེ་གའི་ལས་་་་་་་་་་་་
ཞུགས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་གང་ཐུབ་བཅས་བྱས་ནས་་་་་
ཁྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་དོད་པ་དང་ལས་རྣམ་་་་་་་་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བོད་ཀྱི་མཚན་མོའི་དཔལ་་་་་
འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་པ་ནུས་་་་་་་་་་་་
ཤུགས་ཡོད་རྒུས་གཏོད་དགོས་པའི་ནན་བཤད་་་་་་
གནང་བ་རེད།

ཀྲོང་ཡན་གྱིས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་བོད་སྐོར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་
བརྟག་ཞིབ་གནང་བ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་ཟླ་་་
9ཚེས་14ཉིན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།ཉེ་་་་་
ཆར་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དྲ་འཕྲིན་གཞུང་ལས་ཁང་་་་་
གིས་གཙོ་གཉེར་བྱས་པའི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་་་་་
ཀྱི་དྲ་སྦྲེལ་བཅའ་ཁྲིམས་ཤེས་བྱའི་འགྲན་བསྡུར་་་་་
སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་བསྡུར་ལྷ་སར་བྱས་པ་་་་་་་་
རེད།
བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དྲ་སྦྲེལ་བཅའ་ཁྲིམས་ཤེས་་་་་་་
བྱའི་འགྲན་བསྡུར་སྐབས་དང་པོ་ཟླ་8ཚེས་27
ཉིན་ནས་འགོ་བཙུགས་པ་དང་།ལྗོངས་ཡོངས་་་་་
ཀྱི་ཚོགས་པ་20ཡི་མི་སྟོང་ཕྲག་ཞུགས་རྒྱུའི་ཡིད་་་་་
དབང་བཀུག་ཡོད།ཉིན་བཞིའི་རིང་དྲ་ཐོག་ཏུ་་་་་
འགྲན་བསྡུར་འཁྲུག་པོ་བྱས་པ་བརྒྱུད།མཐར་རུ་
ཁག་དྲུག་དང་མི་སྒེར་དྲུག་དྲ་ཕྱིའི་མཐའ་བསྡུར་་་་
ནང་ཞུགས་པ་རེད།མཐའ་མའི་འགྲན་བསྡུར་བྱ་
ཡུལ་དུ་འགྲན་བསྡུར་ནང་ཞུགས་མཁན་ཚོས་རྒྱག་
དགོས་ངེས་ཀྱི་ལན་དང་།ཧབ་ཐོབ་ལན།དྲ་་་་་་་
སྦྲེལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཤེས་བྱ་གསལ་ཞུ་སོགས་ཀྱི་་་་
ལྷུ་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་དགའ་ཨང་དང་པོ་་་་་་་
དང་། གཉིས་པ།གསུམ་པ་བཅས་བདམས་ཐོན་
བྱུང་བ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།2020
ལོའི་རྒྱལ་ཁབ་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་དྲིལ་བསྒྲགས་

གཟའ་འཁོར་གྱི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་བྱེད་་་་་་་་
སྒོའི་གྲུབ་ཆ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས།ད་ཐེངས་ཀྱི་དྲ་་་་་་
སྦྲེལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཤེས་བྱའི་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་
དོན་ནི།འགྲན་བསྡུར་སྦྱོང་བརྡར་དུ་བརྩིས་ནས
《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དྲ་་་་་་་་
རྒྱའི་བདེ་འཇགས་བཅའ་ཁྲིམས》དང་།《དྲ་་་་་་་་
སྦྲེལ་གསར་འགྱུར་ཆ་འཕྲིན་ཞབས་ཞུའི་དོ་དམ་་་་་
གཏན་འབེབས》《དྲ་སྦྲེལ་ཆ་འཕྲིན་ནང་དོན་དོ་
དམ་གྱི་སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་གོ་རིམ་་་་་་་་་་་་
གཏན་འབེབས》སོགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་།
ཁྲིམས་སྲོལ།ཚད་ལྡན་རང་བཞིན་གྱི་ཡིག་ཆ་་་་་་་་
བཅས་ལ་དམིགས་ནས་དྲ་རྒྱའི་དྲང་ནུས་བརྒྱུད་་་་་
སྤྲོད་ཧུར་ཐག་བྱེད་པ་དང་།སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་་་
ཡ་རབས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དྲ་བར་ཞུགས་པའི་་་་་་་
དར་སྲོལ་ཆགས་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།སྤྱི་་་་་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྐྱོང་སྙིང་སྟོབས་དར་
སྤེལ་གཏོང་བ་བཅས་བྱ་ཆེད་རེད།
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་རྩ་འཛུགས་པུའུ་དང་།
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དྲིལ་བསྒྲགས་པུའུ།ལྗོངས་ཏང་་
ཨུད་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་པུའུ་སོགས་ཚན་པ་
30ལྷག་ཙམ་གྱི་མི་120ལྷག་ཙམ་བྱེད་སྒོར་ཞུགས་་
པ་རེད།
（རིག་རྡོར་གྱིས་བསྒྱུར།སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་ཞུས）

ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་དྲ་སྦྲེལ་བཅའ་ཁྲིམས་ཤེས་བྱའི་འགྲན་བསྡུར་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་བསྡུར་བྱས་པ།

དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ལ་མི་
ཚང་མ་ཞུགས་པ།
ཟླ་9ཚེས་14ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར།“དྲ་རྒྱའི་བདེ་་་་་་་་་་
འཇགས་དམངས་ཀྱི་ཆེད།དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་་་་་་་་་་
དམངས་ལ་བརྟེན”ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་་་
པའི་2020ལོའི་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་བདེ་་་་་་་་་་་་
འཇགས་དྲིལ་བསྒྲགས་གཟའ་འཁོར་གྱི་བྱེད་སྒོ་དངོས་་
སུ་སྤེལ་འགོ་ཚུགས་ཤིང་།དུས་ཡུན་གཟའ་འཁོར་་་་་་་་
གཅིག་རིང་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་ཁག་གིས་དྲ་རྒྱའི་བདེ་་་
འཇགས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པ་སྤེལ་་་་
ནས་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ཤེས་བྱ་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་་་་
བ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་་
འདུ་ཤེས་དང་འགོག་སྲུང་རྩལ་ནུས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།
བདེ་འཇགས་དང་སྐྱོན་བྲལ།ཡ་རབས་བཅས་ཀྱི་དྲ་་་་
རྒྱའི་ཁོར་ཡུག་གཏོད་པ།མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་་་་
དྲ་རྒྱའི་བར་མཐོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་མཐུན་ཁེ་དབང་འགན་
ལེན་བྱེད་པ།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་སྲུང་་་
སྐྱོང་ཏན་ཏིག་བཅས་བྱ་རྒྱུ་རེད།
འདི་ནི་ལས་དོན་མི་སྣས་རྒྱ་ལམ་འགྲུལ་པར་དྲ་་་་་
རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་པ།

ཉེ་ཆར།གྲོ་མོ་རྫོང་གི་མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་་་
དང་ལས་བཟོས་གཟབ་མཆོར་ལེགས་པར་སྤྲས་ནས་རྫོང་་་་
གི་ཏང་སྲིད་ཁང་ཆེན་མདུན་དུ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དབུ་་
བརྙེས་ནས་ལོ་55འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བ་དང“གྲོན་་་
ཆུང་བསྲི་ཚགས”ཀྱི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་་་་་
བ་དང་རྒྱལ་གླུ་ལེན་པའི་མཛད་སྒོ་གཉེར་བ་དང་།དེ་་་་་་་་
རྗེས་ཚང་མས་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ངང“བཟའ་བཏུང་འཕྲོ་་་་་
བརླག་གཏན་འགོག་དང་གྲོན་ཆུང་བསྲི་ཚགས་གོང་དུ་་་་་་་་
བཀུར”ཞེས་བྲིས་པའི་འཕྲེད་འགེལ་ཡི་གེའི་ཐོག་གཟབ་་་་་་
ནན་ངང་མིང་རྟགས་བཀོད་ནས་གྲོན་ཆུང་གི་བྱ་སྤྱོད་ཏན་་
ཏིག་སྤེལ་རྒྱུའི་བློ་ཐག་བཅད་པ་རེད།
“ཁྱེད་ཚོས་ལྟོས་དང་།དེ་རིང་ཟ་ཁང་ནས་རང་་་་་་་་་
འདེམས་ཁ་ལག་ལེན་རྒྱུ་འདུག”ཅེས་ཉིན་གུང་སྐབས་སུ་་
གྲོ་མོ་རྫོང་གི་ལས་ཁུངས་རྒྱབ་ཕྱོགས་མཁོ་སྒྲུབ་ཟ་ཁང་གི་་་་་
ཁ་ལག་ལེན་ཡུལ་དུ།རྫོང་དེའི་དྲིལ་བསྒྲགས་པུའི་ལས་་་་་་་
བྱེད་པ་ཀུའོ་རུའེ་རུའེ་ཡིས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས“རང་་་་་་་་
འདེམས་ཁ་ལག་ཡིན་པས་སོ་སོས་ག་རེ་ཟ་འདོད་པ་དང་་་་་
ཇི་ཙམ་ཟ་ཐུབ་པ་དེ་ཙམ་ལེན་པས།འཕྲོ་བརླག་གཏན་་་་་་
ནས་འགྲོ་གི་མ་རེད”ཅེས་བརྗོད།ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་་་་་

གཞིགས་ན།གྲོ་མོ་རྫོང་གི་ལས་ཁུངས་རྒྱབ་ཕྱོགས་མཁོ་་་་་་་
སྒྲུབ་ཟ་ཁང་གིས་ཁ་ལག་གི་མང་ཉུང་དང་སྣ་ཁ་གཏན་་་་་་་་
འཁེལ་བའི་དེ་སྔའི་བྱ་ཐབས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་བཏང་ནས་་་་་་་
ཚལ་སྐྱོགས་ལས་བྱེད་པ་དང་ལས་བཟོའི་ལག་ཏུ་བཞག་་་་་་་
ནས“ཐེངས་མང་ཕོན་ཆུང་དང་དགོས་མཁོ་གཞིར་བཟུང་་
ཁ་ལག་ལེན་པའི”བྱ་ཐབས་དར་སྤེལ་བཏང་བ་དང་་་་་་་་་་་་
འབྲེལ།ཟ་ཁང་དུ་ཤེས་དཔལ་སྦྱར་ཡིག་སྦྱར་ནས་ལས་་་་་་་
བྱེད་པ་དང་ལས་བཟོར་འབྲུ་རིགས་ལ་གཅེས་སྤྲས་དང་་་་་་་
གྲོན་ཆུང་བསྲི་ཚགས་བྱེད་དགོས་པའི་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ཡོད།
“གཤམ་སྤེལ་ལྔའི”བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རིང་།གྲོ་མོ་རྫོང་་་་་་་
ཨུད་དྲིལ་བསྒྲགས་པུའུ་དང་།རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཅུས།
ཞིང་ལས་གྲོང་གསེབ་ཅུས།སྤྱི་བདེ་ཅུས།འཕྲོད་བསྟེན་་་་
བདེ་ཐང་ཨུ་ལྷན་སོགས་སྡེ་ཚན་གྱིས་ཤང་དང་།གྲོང་་་་་་་་་
རྡལ། གྲོང་ཚོ།ཨུ་ལྷན་བཅས་དང་།ཞིང་ནང་མུ་ཁ།
དབྱར་དུས་འབྲོག་ར་བཅས་སུ་བསྐྱོད་ནས་མི་རིགས་ཁག་་་
གི་མང་ཚོགས་ལ“ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་རྒྱུར་སྣང་ཆེན་གྱིས་་་་་
ཁྱིམ་གཞིས་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད”ཅེས་པའི་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱས་
པ་དང་དེ་བཞིན་ཞིང་འབྲོག་ཚན་རྩལ་དང་།སྨན་བཅོས་་
འཕྲོད་བསྟེན།བཅའ་ཁྲིམས་ཁྲིམས་སྲོལ།རིག་གནས་སྒྱུ་

རྩལ་སོགས་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དང་བླངས་་་་་་་་་་་
ཞབས་འདེགས་ཞུས་ཡོད།བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རིང་།གྲོ་མོ་རྫོང་་
དུས་རབས་གསར་པའི་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ལྟེ་གནས་་་་་་་་
ཀྱིས“རང་ཉིད་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་གྲོན་ཆུང་བསྲི་ཚགས་
བྱེད”ཅེས་པའི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་དང་བླངས་ཞབས་་་་་་
ཞུའི་བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པ་སྤེལ་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བརྩིས་་་་་་་་་
ནས། གྲོན་ཆུང་བསྲི་ཚགས་ཀྱི་འབོད་སྐུལ་དང་གྲོས་འགོ་་་
ཐག་རིང་ལུང་ཁུག་ས་ཁུལ་དུ་བརྒྱུད་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་་་་་་
ཆེའི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་ལས་་་་་་་
བཟོས་གྲོན་ཆུང་གི་སྤྱོད་བཟང་དར་སྤེལ་མཁན་དང་་་་་་་་་་་
མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་གཞིས་སྐྲུན་མཁན་བརྩོན་ལེན་་་་
བྱེད་རྒྱུར་སྐུལ་ཁྲིད་བྱས་ཡོད།
ཁམ་བུ་སྟོད་གྲོང་ཚོའི་ཡུལ་མི་མིག་དམར་གྱིས“འདི་་་
ལོའི་གྲོན་ཆུང་བསྲི་ཚགས་ཀྱི་གྲོས་འགོ་དང་སྒྲོག་འགྲེལ་་་་་་་
ལས་ང་རང་ལ་མྱོང་ཚོར་ཟབ་མོ་བྱུང་།ད་ཆ་ལྟོ་གོས་ལ་་་་་་
སེམས་ཁྲལ་མེད་མོད།འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་སྡུག་དྲན་སྐྱིད་་་་་་་
བསམ་དང་མིག་སྔར་གཅེས་སྤྲས་བྱས་ཏེ་དེ་བས་མཛེས་་་་་་་
སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་གཏོད་དགོས”ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ནག་ཆུ་ནས་ཟླ་9ཚེས་་
14ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།གྲོན་ཆུང་བསྲི་་་་་་་་་་་
ཚགས་དང་འཕྲོ་བརླག་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་་་་་
ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་ཞིག་གཏོད་པ་དང་།བདེ་ཐང་དང་།
བདེ་འཇགས།ཤེས་དཔལ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁ་ལག་ཟ་་་་་་
བའི་འདུ་ཤེས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ།བཟང་བཏུང་ལས་་་་་་་
རིགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྤུས་ཚད་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་་་་་་
བཅས་བྱ་ཆེད།ཉེ་ཆར།ནག་ཆུ་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲོམ་ར་ལྟ་་་་་་་་་
འདོམས་ཅུས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་སུ“ཡ་རབས་གསོལ་་་་་
ལྕོག—སྤྱི་པའི་ཟ་ཐུར་དང་ཐུར་མ།སྡེར་གཙང་བྱ་་་་་་་་་་་་

སྤྱོད”ཅེས་པའི་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ་དང་འབྲེལ།
རྒྱ་ཆེའི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ལ་བྱེད་སྒོའི་གྲོས་་་་་་་་་
འགོའི་ཡི་གེ་སྤྲད་པ་རེད།
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རིང་།ནག་ཆུ་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲོམ་ར་ལྟ་་་་་་་་་་་
འདོམས་ཅུས་ཀྱིས་ཟ་ཁང་ཆེ་གྲས་དང་འབྲིང་གྲས་དང་།
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟ་ཁང་།སློབ་གྲྭའི་ཟ་ཁང་བཅས་ནས་དམ་
འཛིན་བྱས་ཏེ་འདུ་འཛོམས་ཆེ་བའི་ཁ་ལག་ཟ་ཁུལ་དང་ཟ་
ཁང་ཆུང་གྲས་ཕྱོགས་སུ་སྣུར་སྲིང་བྱས་ནས“ཡ་རབས་་་་་་་་
གསོལ་ལྕོག—སྤྱི་པའི་ཟ་ཐུར་དང་ཐུར་མ།སྡེར་གཙང་་་་་
བྱ་སྤྱོད”ཅེས་པའི་ཆེད་དོན་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་་་་་་་་

ཞིང་།བྱེད་སྒོའི་གྲོས་འགོའི་ཡི་གེ་སྤྲོད་པ་དང་།ཡ་་་་་་་་་་་་
རབས་གསོལ་ལྕོག་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་གསོལ་ལྕོག་ཐོག་ཏུ་འཕྲོ་་
བརླག་གཏན་འགོག་གི་བརྡ་ཆ་སྦྱོར་བ།LEDབརྙན་ཤེལ་
ནས་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་དྲན་སྐུལ་་་་
ཐེངས་མང་གཏོང་བ་དང་དེ་བཞིན་གསོལ་ལྕོག་ཐོག་དྲན་་་
སྐུལ་མཚོན་རྟགས་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད།
འཛད་སྤྱོད་པར་ལུགས་མཐུན་འཛད་སྤྱོད་དང་།ཁ་ལག་་་
འོས་འཚམ་མངག་པ།ཁ་ལག་ལྷག་འཕྲོ་རང་འགུལ་ངང་་་
ཐུམ་བརྒྱབ་ནས་ཁྱེར་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ཏེ“སྤྱི་་་་་་་
པའི་ཟ་ཐུར་དང་ཐུར་མ།སྡེར་གཙང་བྱ་སྤྱོད”ཅེས་པ་་་་་་་
ལག་ལེན་བསྟར་བ་རེད།

ནག་ཆུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས“ཡ་རབས་གསོལ་ལྕོག”གི་གྲོས་འགོ་བཏོན་པ།

གྲོན་ཆུང་གི་གོམས་གཤིས་འཇགས་པར་བྱས་ནས་ཡ་རབས་སྲོལ་གསར་གཏོད་པ།
—— གྲོ་མོ་རྫོང་གི“རང་ཉིད་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་གྲོན་ཆུང་བསྲི་ཚགས་བྱེད”ཅེས་པའི་བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པའི་མཐོང་ཐོས།